

Bart de Haan
10 april 2018

Even voorstellen

- Bart de Haan
- Significant
- Inkoopvoor

Het speelveld

Twee of meer echte (gunnings)criteria

Kernvraag: wie is/zijn de beste!

Perspectief aanbesteder

Perspectief inschrijvers

Geldt voor selecteren/gunnen/verkopen

Doel: na deze sessie heb je geleerd te werken met AHP voor het toetsen van criteria en bepalen van gewichten

Het speelveld

De tactiek: 6 stappen voor het opstellen van een gunningsmodel

Stap 1 Voorbereiding
Juridisch kader
Betrekken markt
Inkoopmodel? (BVP, RADAR, etc.), etc.

Stap 2 Criteria

Stap 3 Gunningmethode (evt. motiveren)

Stap 4 Gewichten

Stap 5 Scoremethode

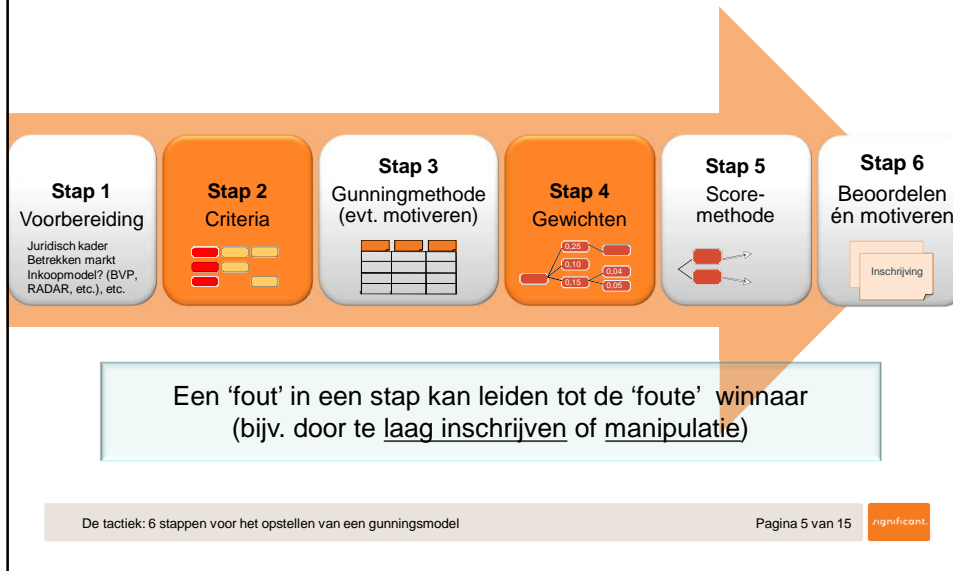
Stap 6 Beoordelen én motiveren
Inschrijving

Het niet houden aan de 'spelregels' leidt tot een mislukte aanbesteding

De tactiek: 6 stappen voor het opstellen van een gunningsmodel

Pagina 4 van 15

De tactiek: 6 stappen voor het opstellen van een gunningsmodel

De tactiek: 6 stappen voor het opstellen van een gunningsmodel

Stap 2. Criteria voor passende criteria

Bron figuur: EIB

significant.

Hoe kom ik tot geschikte criteria?

WAAROM
MOEILIK DOEN
ALS
HET SAMEN KAN

Doe het samen

- 'Breed' team

Looye

• Consulteer en verdiep in

- De markt (inventariseren en/of toetsen) en andere opdrachtgevers
  - Begrijp verdienmodellen
  - TenderNed, [databases](#), etc.

• Neem de tijd en gebruik hulpmiddelen

- Start tijdens PvE-fase met een boom
- Bespreek uitgebreid, ook met beoordelaars ('bedoelen we hetzelfde')

Hoe kom ik tot geschikte criteria?

Pagina 8 van 15

significant.

Stap 4. Gewicht van het gewicht

significant.

Hoe het belang van de criteria te bepalen?

Praktijk...

- Jumping to conclusions
- Brainstorming
- Copy paste

Structureren

- Is essentieel om overlappingen te identificeren
- Helpt om onderlinge samenhang weer te geven
- Heroverweeg criteria met (zeer) lage gewichten weg te laten

Methoden om tot een weging te komen

- Verdelen van x punten over de criteria
- Paarsgewijze vergelijking

Hoe het belang van de criteria te bepalen?

Pagina 10 van 15

significant.

Paarsgewijze vergelijking: hoe werkt dat?

- Kan met Analytical Hierarchy Process (AHP/Expert Choice)
- Fundament is dat wij niet altijd alles in 1x kunnen overzien
- Maar wel onderlinge (paarsgewijze) vergelijkingen kunnen maken
- Werkwijze
  - Per paar criteria op gelijk **(sub)niveau (!)** onderling belang vaststellen
  - Op een schaal van 1 (gelijk) t/m 9 (heel veel belangrijker)
  - Omgekeerd 1/*beoordeling* (1/9 = heel veel minder belangrijk)

AHP toepassen gewichten bepalen

AHP-tool
Analytisch Hiërarchisch Proces

Kenmerk:
Naam:

Schermgrootte

Versie: 1.3
Juni 2013

Aantal criteria kwaliteit: 0
Prijs criterium actief: 0

- 1 Verdelling prijs / kwaliteit
- 2 Opgeven criteria
- 3 Verdelen criteria
- 4 Naar Grafiek
- 5 Analyse grafiek

Printen grafiek
Printen analyse
Bestand opslaan
Disclaimer

Bron tool: Belastingdienst unit inkoop, zie <https://www.pianoo.nl/nl/document/7098/welk-emvi-criterium-is-belangrijk>

Het gewicht van het gewicht

- Voorbeeld: aanbesteding aansprakelijkheidsverzekering
  - Nominale jaarpremie 80%
  - Uitbreidingen op verzekeringsvoorwaarden 20%

Offerte	Jaar-premie	Voor-waarden
A	€ 35.000	10 uitbreid.
B	€ 25.000	7 uitbreid.

- **Wie zou er moeten winnen?**

Het gewicht van het gewicht

$$\text{Maximale punten} - \left(\frac{\text{maximale punten} - \text{minimale punten}}{\text{maximaal premie} - \text{minimaal premie}} \right) * (\text{tarief inschrijver} - \text{minimaal premie})$$

- Nominale jaarpremie (daartussenin lineair) 80% **80 punten bij € 25.000**
0 punten bij € 250.000
- Uitbreidingen (daartussenin lineair) 20% **20 punten bij 10 uitbreidingen**
0 punten bij 0 uitbreidingen

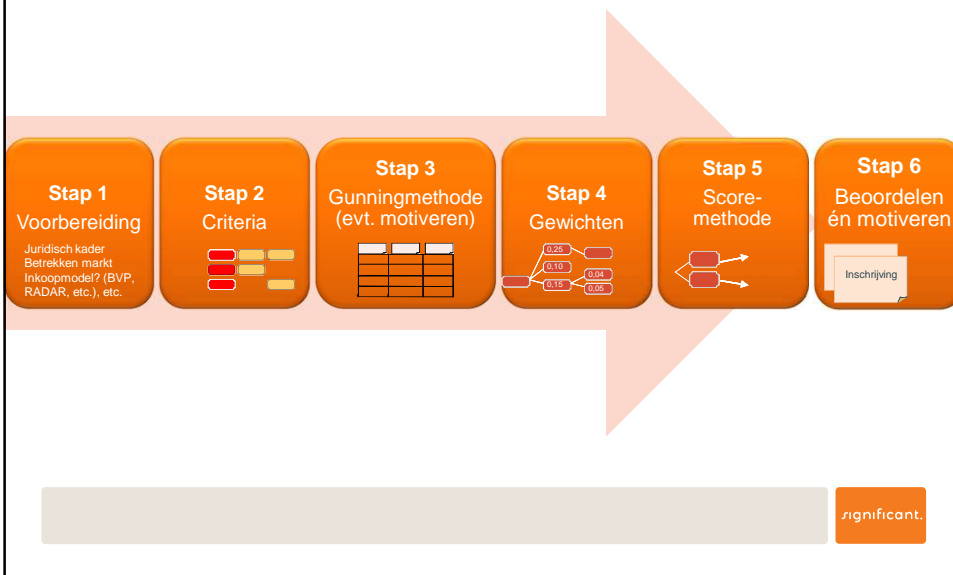
Het gewicht van het gewicht

Offerte	Jaarpremie	Jaarpremie punten	Polisvw. punten	Totaal punten
A	€35.000	76	20	96
B	€25.000	80	14	94

CONCLUSIE: Niet alleen gewicht bepaalt belang:
belang = gewicht X score

CONCLUSIE 2: Geldt ook voor marktspreiding:
bij geen spreiding, is het belang 0!

Tot slot

Tot slot

- AHP kan een nuttig hulpmiddel zijn
- Maar het is geen exacte wetenschap!
- Ook al is het gewicht groot, het belang is laag bij...
  - ...een brede scorering en/of weinig marktspreiding
- Analyseer mogelijke ongewenste effecten (de "boef")
- 'Simuleren' vooraf en publiceren/uitleggen tijdens de aanbesteding

Goed opgezette/begrepen stappen zorgen voor beter passende offertes (en terechte winnaars) en reduceert de kans op conflicten

Vragen en discussie

